

Příkaz ředitele

Název	INTERNÍ PROTIKORUPČNÍ PROGRAM NUDZ
Číslo	PŘ/03/2019
Verze	1
Datum účinnosti	1. 9. 2019

Vydávající útvar	Úsek ředitele
Zpracoval	Oddělení metodiky a kontroly
Vyřizuje	Ing. Jana Poláčková
Připomínkoval	Úsek vědecký a výzkumný, Úsek klinický, Úsek vzdělávací, HTS

Schvaluje
Prof. MUDr. Cyril Höschl DrSc. FRCPsych. Ředitel NUDZ

Obsah

1.	ÚVODNÍ USTANOVENÍ	2
2.	CÍLE IPP.....	2
3.	DEFINICE KORUPCE	2
4.	VYTVÁŘENÍ A POSILOVÁNÍ PROTİKORUPČNÍHO KLIMATU V NUDZ	3
	4.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci	3
	4.2 Etický kodex.....	3
	4.3 Vzdělávání zaměstnanců v oblasti protikorupčních opatření	3
	4.4 Systém pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů.....	3
	4.5 Registr nežádoucích událostí	4
	ÚKOLY	4
5.	TRANSPARENTNOST	5
	ÚKOLY	5
6.	ŘÍZENÍ KORUPČNÍCH RIZIK A MONITORING KONTROL	6
	ÚKOLY	6
7.	POSTUPY PŘI PODEZŘENÍ NA KORUPCI A NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ	6
	ÚKOLY	7
8.	VYHODNOCOVÁNÍ INTERNÍHO PROTİKORUPČNÍHO PROGRAMU.....	7
	ÚKOLY	7
9.	SEZNAM PŘÍLOH	7

Vysvětlivky a pojmy:

IPP	Interní protikorupční program
OMK	Oddělení metodiky a kontroly
OLZ	Oddělení lidských zdrojů
Organizace	Národní ústav duševního zdraví
KR	Korupční rizika
NUDZ	Národní ústav duševního zdraví

1. Úvodní ustanovení

- (1) Interní protikorupční program NUDZ je zpracován v souladu s Příkazem ministra zdravotnictví ČR č. 22/2019, který navazuje na usnesení vlády České republiky č. 855 ze dne 17. prosince 2018, kterým schválila vládní koncepci boje s korupcí na léta 2018 až 2022 a usnesení č. 769 ze dne 20. listopadu 2018, kterým vláda ČR schválila aktualizované znění Rámcového rezortního interního protikorupčního programu.
- (2) Vzhledem k tomu, že korupce má negativní ekonomický a sociální dopad, záporně ovlivňuje morálku společnosti a zpomaluje rozvoj, je opatřením směřujícím proti korupci věnována i v NUDZ odpovídající pozornost.
- (3) Účelem Interního protikorupčního programu NUDZ (dále jen IPP) je průběžně přijímanými opatřeními vnášet do kontrolního a řídicího systému takové prvky, které odstraňují nebo omezují předpoklady pro vznik korupčního jednání v prostředí NUDZ.

2. Cíle IPP

- (1) Hlavním úkolem protikorupčních aktivit NUDZ je vymezit na jednotlivých pracovištích oblasti s možným korupčním potenciálem, identifikovat v nich klíčová korupční rizika, zhodnotit relevantní kontrolní a řídicí mechanismy a implementovat nápravná opatření pro posílení těchto mechanismů a minimalizaci rizika.
- (2) Mezi dílčí cíle IPP patří tyto cíle:
 - Vytvářet a posilovat protikorupční klima,
 - Posilovat transparentnost procesů odrazujících od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení,
 - Nastavit účinné kontrolní mechanismy, řídit korupční rizika,
 - Definovat postupy při podezření na korupci a tím minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním, zabraňovat opakování obdobného korupčního scénáře,
 - Vyhodnocovat interní protikorupční program.
- (3) S IPP budou seznámeni všichni zaměstnanci a bude zveřejněn na intranetu i webových stránkách NUDZ.

3. Definice korupce

- (1) Korupci lze charakterizovat jako vztah dvou stran (příčemž na jedné straně může být více subjektů), ve kterém jedna strana poruší své povinnosti, především pak zneužije určitou pravomoc (postavení), za což získá neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, přičemž i druhá strana získá určité neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a mezi porušením povinnosti a neoprávněným zvýhodněním je souvislost.
- (2) Korupce může být slib, nabídka, poskytnutí úplatku nebo jiné neoprávněné výhody s cílem ovlivnit něčí jednání nebo rozhodnutí. Korupcí nazýváme také žádost o úplatek a přijetí úplatku. Úplatek může mít majetkovou i nemajetkovou povahu, tj. úplatkem není jen poskytnutí peněz, ale i např. věcí, služeb resp. protislužeb, výhodných informací, atd. Vedle úplatkářství patří k hlavním formám korupce i nepotismus a klientelismus.
- (3) Postih korupčního jednání upravuje zejména zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a to v ustanoveních
 - § 331 Přijetí úplatku,
 - § 332 Podplacení
 - § 333 Nepřímé úplatkářství.

Kromě úplatkářství je v právním řádu zakotveno několik dalších skutkových podstat trestných činů, které definují korupční jednání. K trestným činům, které mají ve svých skutkových podstatách znaky korupčního chování, lze například řadit trestné činy podle ustanovení

- § 226 - Pletichy v insolvenčním řízení,
- § 248 - Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže,
- § 255 - Zneužití informace a postavení v obchodním styku,
- § 256 - Sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě,
- § 257 - Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži či § 258 - Pletichy při veřejné dražbě.

- (4) S korupcí mnohdy úzce souvisí i vybrané trestné činy úředních osob podle části druhé hlavy X. dílu 2 trestního zákoníku, a to dle ustanovení § 329 - Zneužití pravomoci úřední osoby a § 330 - Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti.

4. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu v NUDZ

- (1) NUDZ usiluje o vytváření a posilování vnitřního protikorupčního klimatu, které snižuje možnosti ke korupci a zvyšuje pravděpodobnost jejího odhalení. Preventivní opatření protikorupční politiky NUDZ navazují na pravidla chování a jednání vyplývajících z Organizačního řádu, Pracovního řádu, Etického kodexu a dalších vnitřních řídicích dokumentů NUDZ, akcentují osvětu a vzdělávací činnost, propagaci protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci NUDZ a propagaci důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

4.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci

- (2) Protikorupčním postojem zaměstnanců, zejména vedoucích, se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních a vnitřních předpisů, zdůrazňování důležitosti dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci, zdůrazňování ochrany majetku a minimalizace škod.

4.2 Etický kodex

- (1) Etický kodex je jedním z preventivních nástrojů protikorupční politiky NUDZ. Cílem Etického kodexu zaměstnanců NUDZ je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování a jednání zaměstnanců ve vztahu k pacientům, veřejnosti a spolupracovníkům. Poskytuje zaměstnancům zásady k správnému řešení konkrétních eticky exponovaných nebo komplikovaných situací. Dále pak posiluje profesní identitu a odpovědnost zaměstnanců a nastavuje normy sloužící k hodnocení osob.
- (2) S etickým kodexem jsou seznámeni všichni zaměstnanci NUDZ, noví zaměstnanci při nástupu do zaměstnání a je vyžadováno jeho dodržování. Jeho obsah je prezentován i v rámci další osvěty.

4.3 Vzdělávání zaměstnanců v oblasti protikorupčních opatření

- (1) Oddělení lidských zdrojů zabezpečuje v rámci vstupního školení seznámení zaměstnanců s pracovněprávními předpisy, etickým kodexem i IPP NUDZ.
- (2) Pro stávající zaměstnance bude v rámci protikorupční politiky na pracovištích realizována další osvěta a vzdělávací aktivity sloužící k prezentaci korupčního a jiného závadového jednání i protikorupčních opatření.

4.4 Systém pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů

- (1) K podání oznámení podezření na korupci v prostředí NUDZ lze využít:
- emailová schránka protikorupci@nudz.cz,
 - podání na OMK (osobně nebo v listinné podobě),
 - osobní jednání zaměstnance u svého přímého nadřízeného,

- osobní jednání zaměstnance u nadřízeného další úrovně řízení,
 - dopis adresovaný řediteli NUDZ (poštovní adresa: Topolová 748, 250 67 Klecany).
- (2) Pro oznámení nejsou stanoveny žádné obsahové náležitosti, lze však doporučit, aby oznámení obsahovalo alespoň tyto následující informace:
- a) identifikace osob podezřelých ze spáchání/páchání protiprávního jednání a všech zúčastněných osob, případně osob profitujících z nepřípustného jednání,
 - b) podrobný a souvislý popis nepřípustného jednání včetně časového sledu,
 - c) odkazy na konkrétní důkazy o nepřípustném jednání nebo jiné konkrétní poznatky podporující důvodnost podezření na spáchání/páchání protiprávního jednání.
- (3) Podání oznámení podezření na korupci nesmí být oznamovateli na újmu, tedy nesmí být proti oznamovateli činěny žádné přímé či nepřímé kroky v souvislosti se skutečností, že oznámení podal.
- (4) Všechna oznámení jsou předána OMK, které je zaeviduje, vyhodnotí jejich relevantnost a stupeň závažnosti a informuje ředitele NUDZ.
- (5) Přijímáním elektronických oznámení prostřednictvím emailové schránky protikorupci@nudz.cz je pověřeno OMK, které při své činnosti zachovává anonymitu oznamovatelů.

4.5 Registr nežádoucích událostí

- (1) Všichni zaměstnanci NUDZ, kteří přijali podání o podezření na korupci, jsou povinni informovat o tomto podání OMK, které je pověřeno vedením registru nežádoucích událostí.
- (2) Registr nežádoucích událostí je databází situací, které vybočují z běžného režimu činnosti NUDZ a jejichž předmětem bylo korupční jednání nebo podezření na korupční jednání.
- (3) Informace z registru nežádoucích událostí jsou využity mimo jiné pro účely řízení rizik, monitoring kontrol a vyhodnocování Interního protikorupčního programu.

ÚKOLY

V souvislosti s vytvářením a posilováním protikorupčního klimatu v NUDZ jsou uloženy v souladu s Příkazem ministra zdravotnictví ČR č. 22/2019 následující úkoly:

1. Aktivně prosazovat dodržování Etického kodexu a protikorupčního postoje na pracovišti
Zodpovídá: Vedení NUDZ a všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně, trvale
2. V rámci pracovních porad propagovat systém pro oznámení podezření na korupci podřízeným zaměstnancům, zhodnocovat korupční situaci na pracovišti a při tom vycházet z mapy korupčních rizik. Podřízené zaměstnance seznamovat s případnými korupčními případy, které se na pracovišti staly, sdílet jejich řešení a důsledky.
Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně, trvale
3. Klást důraz na prošetřování podezření na korupci, postupovat při něm v souladu s IPP, Etickým kodexem a dalšími vnitřními i zákonnými předpisy a vyvozovat adekvátní opatření v případě prokázání korupčního jednání
Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně, trvale
4. Zahrnout problematiku protikorupčního programu NUDZ do vstupního školení nových zaměstnanců
Zodpovídá: OLZ
Termín: průběžně, trvale

5. Zajistit pravidelné školení zaměstnanců NUDZ v oblasti problematiky boje s korupcí
Zodpovídá: OMK ve spolupráci s OLZ
Termín: do 31. 10. 2019 a dále trvale s frekvencí min. 1x za dva roky
6. Přijímat elektronická podání podezření na korupci prostřednictvím emailové adresy protikorupci@nudz.cz, zabezpečovat jejich vyhodnocení a předkládat písemné závěry tohoto vyhodnocení řediteli NUDZ
Zodpovídá: OMK
Termín: průběžně, trvale
7. Vést registr nežádoucích událostí
Zodpovídá: OMK
Termín: průběžně, trvale

5. Transparentnost

- (1) Podstatným nástrojem boje proti korupci je umožnění kontroly rozhodovacích kroků a hospodaření NUDZ, a to jak zaměstnanci, tak i širokou veřejností.
- (2) NUDZ v rámci transparentního zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky zveřejňuje:
 - a) Veřejné zakázky - K posílení zásad rovného zacházení, zákazu diskriminace a zejména zásady transparentnosti využívá NUDZ certifikovaný profil zadavatele. U veřejných zakázek jsou uveřejněny informace o dodavateli a o uzavřené smlouvě v případě, že tuto povinnost ukládá zákon, přičemž v zákonem předpokládaných případech je uveřejněna též skutečná uhrazená cena a někteří subdodavatelé.
 - b) Nabídka majetku - NUDZ nabízí na svých webových stránkách veřejnosti nepotřebný majetek státu, k němuž má právo hospodařit.
 - c) Smlouvy - NUDZ zveřejňuje uzavřené smlouvy (dodatky, objednávky) v souladu se zákonem o registru smluv (zák. č. 340/2015 Sb., v platném znění), jejichž je smluvní stranou a na jejichž základě má dojít, nebo může dojít k plnění alespoň v hodnotě 50 tis. Kč bez DPH.
 - d) Poradci a poradní orgány - NUDZ zveřejňuje seznamy poradců, poradních orgánů, advokátních a konzultačních kanceláří na svých webových stránkách.
 - e) Základní údaje o IPP a etickém kodexu a systému pro oznámení podezření na korupci na svých webových stránkách.
 - f) Dále NUDZ na svých webových stránkách zveřejňuje například výroční zprávy, seznamy dárců a výroční zprávy v oblasti poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

ÚKOLY

V souvislosti s transparentností NUDZ jsou uloženy následující úkoly:

1. Pravidelně aktualizovat předepsané údaje na webových stránkách NUDZ, a to na zvláštním odkazu Interního protikorupčního programu
Zodpovídá: OMK
Termín: průběžně, trvale

6. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

- (1) Krizová nebo riziková místa v oblasti korupce jsou takové oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním systému nebo systémovém opatření může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí (např. vnitřní kontrolní systém, zadávání veřejných zakázek, nakládání s majetkem, pracovněprávní záležitosti, záležitosti medicínské).
- (2) Za účelem řízení rizik provádí NUDZ pravidelně analýzu korupčních rizik. Zahrnuje identifikaci a kvantifikaci hrozeb a stanovení pravděpodobnosti rizika a jeho dopadů. Následně je provedeno zhodnocení významnosti korupčních rizik a rozhodnutí o vhodném způsobu jejich zvládnutí. Stupnice pro hodnocení pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika, pravděpodobnosti dopadu korupčního rizika, vzorový seznam korupčních rizik a mapa korupčních rizik jsou obsaženy v Přílohách 1 - 4.
- (3) Řízení rizik je součástí manažerského řízení, tj. je součástí agendy vedoucích zaměstnanců, kterou nelze delegovat. Každý vedoucí zaměstnanec řídí rizika ve svém útvaru, resp. ve své činnosti a činnosti svého útvaru.
- (4) Hodnocení korupčních rizik je prováděno pravidelně alespoň jedenkrát ročně vedoucími pracovišť. Vyplněné tabulky Seznam korupčních rizik shromažďuje od jednotlivých pracovišť oddělení metodiky a kontroly. Cílem shromáždění je zjistit sjednocený názor na významnost korupčních rizik v NUDZ.
- (5) V oblastech vyhodnocených s významným korupčním rizikem provádí Interní auditor ve spolupráci s vedoucími zaměstnanci pravidelné testování kontrolních a řídicích mechanismů, aby se zjistilo, jak jsou tyto mechanismy účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání.
- (6) Zpracované postupy pro řízení rizik, katalog a mapa korupčních rizik mají povahu interního dokumentu.

ÚKOLY

V souvislosti s řízením korupčních rizik a monitoringem kontrol jsou uloženy následující úkoly:

1. Na úrovni jednotlivých úseků zpracovat a předložit OMK tabulky pro identifikaci a hodnocení korupčních rizik a jedenkrát ročně je aktualizovat
Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: vždy do 30. 12. kalendářního roku
2. Testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání a v případě potřeby navrhnout posílení těchto mechanismů.
Zodpovídá: Interní auditor
Spolupráce: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně, trvale

7. Postupy při podezření na korupci a následná opatření

- (1) Pracovní postupy při podezření na korupci definují kroky a pravidla vedoucí od nahlášení potenciálního nežádoucího jednání k jeho vyvrácení či potvrzení, přičemž cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit případnému opakování.
- (2) Základní principy přístupu ke korupčnímu jednání v NUDZ jsou následující:
 1. Neprodlené oznámení podezření na korupční jednání,
 2. Princip zachování diskrétního přístupu, presumpce nevinny a ochrany osobních údajů,
 3. V případě prokázání korupčního jednání přijetí potřebných opatření.
- (3) Při podezření na korupční jednání je základní povinností každého zaměstnance neprodleně ohlásit korupční jednání nebo podezření na něj, a to formou uvedenou v čl. 4.4 Příkazu. Zaměstnanec, který možné nežádoucí jednání oznámí, bude zajištěna maximální diskrétnost a ochrana.

- (4) OMK po přijetí informace o možném korupčním jednání toto podání prošetří, zda se skutečně jedná o korupční jednání. Při šetření musí být postupováno diskrétně, rychle avšak obezřetně a současně je zachováván princip presumpce nevinny a ochrany osobních údajů. Šetření bude dokumentováno a při jeho prokázání či alespoň získání vážných indicií v kontextu s podkladovými materiály, že dochází k jeho naplňování, bude o této skutečnosti neprodleně písemně informován ředitel NUDZ, který rozhodně o stanovení dalšího postupu (např. záležitost bude předána orgánům činným v trestním řízení atd.). Výsledky prošetření jsou předány rovněž oznamovateli, je-li znám.
- (5) Na základě prokázaného korupčního jednání připraví příslušný vedoucí zaměstnanec opatření zaměřená zejména na oblast úpravy vnitřních předpisů, vyvození disciplinárních sankcí vůči osobě, které byla korupce prokázána a řešení vzniklých škod. Rovněž bude posílena složka prevence formou školení dotčených zaměstnanců.

ÚKOLY

V souvislosti s nastavením postupů při podezření na korupci jsou uloženy následující úkoly:

1. Přijímat podání podezření na korupci a zabezpečovat jejich vyhodnocení.

Zodpovídá: Vedoucí zaměstnanci a OMK

Termín: průběžně, trvale

8. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

- (1) Každý vedoucí zaměstnanec NUDZ kvantitativně i kvalitativně vyhodnocuje plnění povinností vyplývajících z IPP NUDZ, účinnost plnění a implementaci opatření k nápravě.
- (2) Interní auditor vyhodnocuje informace od jednotlivých vedoucích, zaujímá k nim své stanovisko a na jejich základě zpracovává *Zprávu o plnění IPP NUDZ* (dále jen „Zpráva“).
- (3) Součástí Zprávy musí být tyto informace: stav implementace protikorupčních opatření a popřípadě plán opatření k nápravě, systém a rozsah protikorupčních školení, mapa KR, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého IPP NUDZ, včetně nápravných opatření v případě potřeby.

ÚKOLY

V souvislosti s vyhodnocováním interního protikorupčního programu jsou uloženy následující úkoly:

1. Vyhodnotit plnění IPP NUDZ (shromáždění údajů vždy do 15. 12. lichého kalendářního roku)

Zodpovídá: všichni vedoucí zaměstnanci na 1. a 2. stupni řízení

Termín: vždy do 15. 12. lichého kalendářního roku

2. Zpracovat Zprávu o plnění IPP NUDZ, projednat ji s ředitelem NUDZ a v souladu s Příkazem ministra zdravotnictví ČR č. 22/2019 ji zaslat Ministerstvu zdravotnictví

Zodpovídá: Interní auditor

Termín: vždy do 28. 2. následujícího (sudého) kalendářního roku

9. Seznam příloh

Příloha č. 1 Stupnice pro hodnocení korupčních rizik

Příloha č. 2 Významnost vlivu korupčního rizika

Příloha č. 3 Tabulka pro identifikaci a hodnocení korupčních rizik

Příloha č. 4 Mapa korupčních rizik